

ویکتور هوگو فرانسوي نامتو شاعر، ناول، رومان او ډرامه لیکونکی

ویکتور هوگو:

هغه د فرانسې نامتو شاعر، ناول، رومان او ډرامه لیکونکی دی، چې د فیبروری میاشتې پر (۲۶) مه، پر (۱۸۰۲) زېږدیز کال د فرانسې په «بزانسون» سیمه کې دې نړۍ ته سترگې غړولې دي. هوگو لومړنۍ زده کړې په پاریس کې سر ته ورسولې. څه مودې وروسته یې په شعر، لاتیني ژبه او ریاضي کې ښه نوم وایست. هوگو په فرانسه کې ادبي شهرت لومړی د هغه د شعرونو او وروسته د هغه د رومانونو او ډرامو له لارې تر لاسه کړ. دی د فرانسوي د رومانټیسم سبک پلوي وو. د هوگو شعري ټولګه په (۱۷) کلنۍ کې چاپ شوه. چې خلکو یې ښه هرکلی وکړ. هوگو د فرانسې تر ټولو ستر رومانټیک لیکوال وو، چې شهکار ناولونه یې لیکلي دي، د تیاتر لپاره یې نندارې کښلې دي او په نولسمه پېړۍ کې یې په فرانسه او اروپا کې د ازادۍ غوښتونکو نهضتونو سره ملتیا کړې ده. د ده ځینې مهم نښيرونه (اثار) دا دي لکه: « بیوزلان یا بېنویان، هغه سړی چې خاندې، د خزان پانې، د یوه محکوم وروستی ورځ، وړوکی ناپیلیون او نور

«...»

ویکتور هوگو د مې میاشتې پر (۲۲) مه پر (۱۸۸۵) ز کال کې د (۸۳) کلونو په عمر په پاریس کې مړ شوی دی.

د ویکتور هوگو ځینې گټورې او مهمې خبرې تاسو مخې ته ردم:

- یوه کوچنۍ مرغۍ، چې تر پانو لاندې غاړه وهي، د خدای د شتوالي، پېژندلو ته بس ده.
- له ښکلا سره چې سپېڅلتیا نه وي د داسې گل په شان ده چې عطر او بوی نه لري.
- ادبیات د تمدن پټ راز دی او شعر د پتو هیلو سر چینه ده.
- شعر هغه پاروونکی ساز دی، چې د پنځ (طبیعت)، بشر او پېښو غږونه او اوازونه یې سره یوځای کړي دي.
- هغه څوک نیکمرغه دی، چې د نورو د عزت او درناوي لارې ورته مالومې وي او د نورو خوشالي د خپلو خوشالیو په اندازه احساس کړي.
- د ضمیر او وجدان عذاب په سوزنده صحرا کې تر مړینې ډېر بد دی.
- هره پاک لمنې ښځه ښکلې او زړه وړونکې ده.
- له دغو دوو کلمو، انسان او انسانیت څخه؛ لومړی د کوڅو په منځ کې او دویم د کتابونو په منځ کې گرځي راگرځي.
- له داسې چا سره مینه وکړه، چې وړ یې وي، نه تری ځکه تری یوه ورځ نه یوه ورځ مېرې.
- له سر نه تېرېدل، بریالیتوب ته رسېدل دي.
- چې مرگ دې ومانه، بری به وگټې.
- هره زانگو یو گور دی.
- دوی ورځې د نارینه وو د خوښۍ ورځې وي: هغه ورځ چې واده کوي او هغه ورځ، چې خپله میرمن خاورو ته سپاري.
- واده یو پيوند دی یا به ښه میوه ونیسي یا بده.
- ټول واقعي جهنم یواځې په یوه کلمه کې دی: یواځیتوب.
- بد مرغی، اروا روزي.
- بد قسمتي د استعداد او وړتیا پالونکی دی.
- بد مرغی، عقل و پوهه روزي.

- بد مرغي د هونبیارۍ زېږنده ده.
- حتا تر ټولو زیاته توره شپه هم رڼا کېږي او لمر راخپږي.
- د نني هنر موخه ژوند دی، نه ښکلا.
- هغه کسان چې نه شي کولای ځان کنترول کړي، اړ دي چې د نورو اطاعت وکړي.
- تر ټولو نیکمرغه هغه څوک دی، چې له دې دوه څیزونو څخه یوه ته لاسرسی ولري: لومړی ښه کتاب او دویم هغه دوست چې د کتاب اهل وي.
- باید د علم درې او دروازې ټولو ته پرانیستې وي، هر ځای چې د کښت او کرنې ځمکه وي او هر ځای چې انسان وي، هلته باید کتاب هم وي.
- د ټولني ښه والی او بد والی زموږ د خپلو کړنو پایله ده، د گیلې او شکایت پر ځای باید بدمرغي له منځه یوسو.
- مخکې تردې چې منی راشي، نو له هر پسرلي څخه گټه واخلي.
- په هر ولس کې یو څراغ دی، چې ټولو خلکو ته رڼا ورکوي او هغه ښوونکی دی.
- د ماشومانو راتلونکې د مور او پلار په روزنه پورې تړاو لري.
- د مور غیره یو نه هیږیدونکی نرمښت لري چې ماشوم پکې آرامېږي.
- د مور لاسونه له مهربانۍ او شفقت څخه جوړ شوي دي او کوچنيان ډېر په خوښۍ ورباندې خوب کوي.
- تر ټولو نیک اولاد هغه دی چې په اعمالو یې مور او پلار ویاړي.
- لا موشوم وم چې د لویوالي او عظمت هوډ راسره وو.
- د پوهې او علم وړ دې د هر چا پر مخ پرانیستی وي، هر چېرته چې کړنه ده او هر چېرته چې انسان دی، نو هلته باید کتاب هم وي.
- هغه قلم، چې د خیر په کار کې ونه چلول شي، نو مات دې شي.
- الماس د ځمکې له ژورو پرته موندل کیدی نشي، او حقیقتونه د اندو فکر له ژورو پرته نشي موندل کیدی.
- د ناپېژندو تر منځ د ملگرتیا څرگندېدل د ستونزو ښکلا ده.

- زما تر ټولو ښه ملگری هغه دی، چې ورین تندی لري.
- تر دې چې نور له تا سره مینه ولري، دا ډېره پرتمیننه ده چې ته له چا سره مینه ولري.
- ډېر ستر ازمون اخستونکی الله دی او ډېر کوچنی ازمون ورکونکی د خدای بنده دی.
- لوږه او بې وزلي، نارینه جنایت ته او ښځه فحشا ته هڅوي.
- رېښتیني مینه څه ده؟ په کوڅه کې مې یو بې وزله مبین او عاشق ځوان ولید په داسې حال کې چې زړه خولی یې پر سر وه، او ټوټه ټوټه کړتی یې اغوستې وه او د باران اوبه یې د بوتانو څخه بهېدې، د هغه اروا د ستوري په څیر روښانه ځلېده.
- ژوند د یو گل په څیر دی او مینه د هغه گل عسل.
- بې ښېگنې ښکلا بې بویه گل دی.
- له ښکلا سره مینه کول د رڼا لیدل دي.
- هر ښونځی مو چې پرانیست د بنديخانې او زندان یو ور مو وټاږه.
- ذهن د هغه څه له لارې بډای کيږي چې مور یې ترلاسه کوو او زړه، د هغه څه سره چې مور یې ورکوو.
- د پوځ د یرغل مخه نیول کیدای شي، خو د اندونو او افکارو، گروهو او عقایدو د یرغل مخه نه شي نیولای.
- هغه څوک چې خپل تکل او اراده نشي کولای د نورو اطاعت کولو او پیروي ته اړ کيږي.
- یواځې هغه کلمه چې څښتن تعالی د هر سړي پر ټنډه لیکلې ده، هیله ده.
- د بشر له پاره په ژوند کې هیلې دومره ارزښت لري، لکه مرغانو ته ښکې او وزرې.
- ته هغه رڼا یی چې زما د سترگو په تیاره کې ځلېږي او ما ته اسره او امید او انگیزه راکوی.
- واده عجیبه شی دی کله له زمري گیدړه او کله له گیدړې زمري جوړوي.
- انسانان له توان نه بې برخې نه دي بلکې له تکل او ارادې نه بې برخې دي.
- د انسان لپاره د هیلو مړه کیدل، رښتینی مرگ دی.

- له مرگه مه وېرېږئ، له دې څخه وېرېږئ، تر هغه چې تاسو ژوندي ياست ستاسو دننه يو څه د انسانيت په نوم که مړ شي.

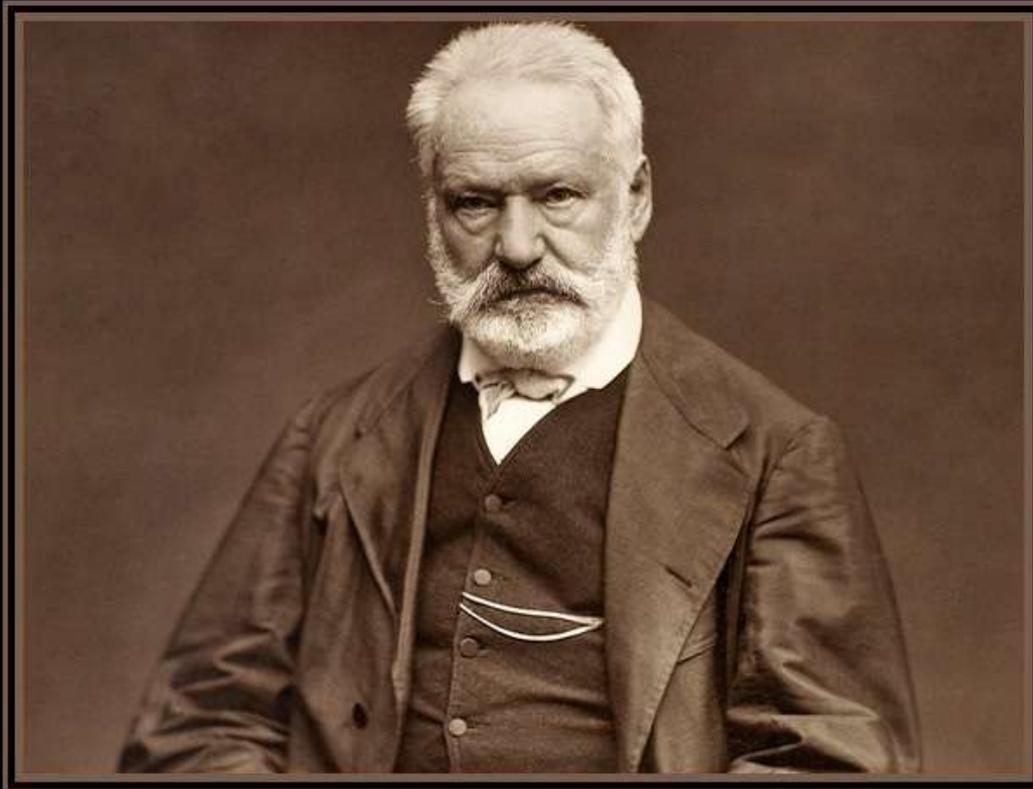
- د هغې مرغۍ په څېر اوسه چې يوه شېبه پر يوې کمزورې څانگه کيني، سندرې وايي او احساس کوي چې څانگه لړزېږي خو خپلې نغمې ته دوام ورکوي، ځکه ډاډمنه ده چې وزرې لري.

- ژوند پخپله لنډ دی؛ د وخت په ضايع کولو سره يې نور هم مه لنډوئ!

- ژوندي کسان هغه دي چې مبارزه کوي هغوی چې بې مبارزې ژوند کوي مړه دي.

- خپلو ماشومانو ته د شتمن کيدو لوست او درس مه ورکوئ خو هغوی ته دا ور زده کړئ چې خوشاله واوسي تر څو د شيانو په ارزښت پوه شي نه د بېي او قيمت.

په درنښت او ادبي مينه: انجنير عبدالقادر مسعود

ویکتور هوگو فرانسوي نامتو شاعر، ناول، رومان او ډرامه لیکونکی

ت په سر کې د پوهې او اخلاقو تخم وکړی، څارنه یې وکړی، روښانه یې کړی او روزنه یې وکړی، و به وینی چې نور
دا نازک خیاله سرونه د ډار او مړینې نه دي.

- د نا پېژاندو تر منځ د ملګرتیا څرګندېدل د ستونزو ښکلا ده.
